

Działalność niedozwolona w ramach fundacji rodzinnej?

Czy w przypadku fundacji rodzinnej możemy mówić o działalności niedozwolonej? W jakich ramach fundacja rodzinna może prowadzić działalność gospodarczą?

Zgodnie z art. 5 ustawy o fundacji rodzinnej fundacja może prowadzić działalność gospodarczą polegającą na zbywaniu mienia, o ile mienie to nie zostało nabyte wyłącznie w celu dalszego zbycia, najmie, dzierżawie lub udostępnianiu mienia do korzystania na innej podstawie, przystępowaniu i uczestnictwie w spółkach handlowych, funduszach inwestycyjnych, spółdzielniach oraz podmiotach o podobnym charakterze mających swoją siedzibę w kraju lub za granicą, nabywaniu i zbywaniu papierów wartościowych, instrumentów pochodnych i praw o podobnym charakterze, udzielaniu wybranym podmiotom pożyczek, obrocie zagranicznymi środkami płatniczymi należącymi do fundacji rodzinnej w celu dokonywania płatności związanych z działalnością fundacji rodzinnej, w tym wypłatą świadczeń beneficjentowi, lub prowadzeniu produkcji w szczególności wskazanym w ustawie zakresie czy prowadzeniu działalności w zakresie gospodarki leśnej.

Karna stawka CIT

Na gruncie obecnie obowiązujących przepisów ustawy o fundacji rodzinnej

zasadniczo fundacja może prowadzić działalność w nieograniczonym zakresie. Co prawda art. 5 ustawy o fundacji rodzinnej wprowadza zamknięty katalog rodzajów aktywności gospodarczej fundacji, to jednak trudno obecnie mówić o „niedozwolonej działalności fundacji rodzinnej”, jeśli prowadzi ona działalność w obszarze poza katalogiem ustawowym.

Abstrahując od wątpliwości interpretacyjnych powstałych na kanwie wydanych dotychczas podatkowych interpretacji indywidualnych (organy podatkowe przesądziły, że do katalogu z art. 5 ustawy nie zalicza się przystąpienie fundacji i uczestnictwo w transparentnej podatkowo spółce zagranicznej lub w spółce cywilnej, nabywanie i zbywanie walut wirtualnych czy też aport przedsiębiorstwa dokonany przez fundację do jej spółki zależnej), jeżeli fundacja rodzinna prowadzi działalność wykraczającą poza zakres wskazany w art. 5 ustawy o fundacji rodzinnej, wówczas osiągnięte z tego tytułu dochody są opodatkowane tzw. „karną” stawką CIT. Zamiast standardowych 19% płaci wówczas 25%. Ustawodawca przyjął zatem następujący model: fundacja rodzinna prowadząca

EKSPERTYZA

Resort planuje wyeliminowanie z obrotu prawnego fundacji rodzinnych, które prowadzą działalność poza zakresem wskazanym w ustawie o fundacji rodzinnej.

działalność gospodarczą, która wchodzi w zakres zamkniętego katalogu, jest zwolniona z CIT. Jeśli przekroczy ten zakres – zobowiązana jest do zapłaty 25% CIT od podstawy opodatkowania.

Zmiany w opodatkowaniu fundacji rodzinnych

Tak jest teraz, jednak w niedalekiej przyszłości może się to zmienić. W dniu 12 sierpnia 2024 r. w wykazie prac legislacyjnych Prezesa Rady Ministrów opublikowano informację o projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Z informacji wynika, że zmiany do ustaw mają na celu m.in. uszczelnienie regulacji dotyczących opodatkowania fundacji rodzinnych. Po rozmowie podsekretarza stanu Ministerstwa Finansów z PAP

uzyskaliśmy szczegóły planowanych zmian w zakresie opodatkowania fundacji rodzinnych.

Okazuje się, że resort planuje wyeliminowanie z obrotu prawnego fundacji rodzinnych, które prowadzą działalność poza zakresem wskazanym w ustawie o fundacji rodzinnej. Podmiotem uprawnionym (i jednocześnie zobowiązanym) do rozwiązania takiej fundacji rodzinnej ma być sąd (zakładamy, że rejestrowy, choć założenia projektu tego nie precyzują). Szczegóły dotyczące procedury rozwiązania fundacji rodzinnej w takim przypadku nie są jeszcze znane. Jeśli jednak planowane zmiany zostaną wcielone w życie, fundacje rodzinne faktycznie nie będą dłużej mogły prowadzić działalności gospodarczej wykraczającej poza zamknięty katalog z ustawy o fundacji rodzinnej. Będziemy mieć wówczas do czynienia z niedozwoloną działalnością w ramach fundacji rodzinnej i – jak zapowiada resort – ze

Na gruncie obecnie obowiązujących przepisów ustawy o fundacji rodzinnej fundacja może zasadniczo prowadzić działalność w nieograniczonym zakresie.

spełnieniem się przestanki do jej rozwiązania. Skutek przekroczenia zakresu aktywności gospodarczej wskazanej w art. 5 ustawy o fundacji rodzinnej ma być zatem najdalej idący.

Brak precyzji w przepisach

Mając na uwadze, że obecnie przepisy ustawy o fundacji rodzinnej w zakresie katalogu „dozwolonej” działalności gospodarczej, przez wzgląd na ich nieprecyzyjność, budzą liczne wątpliwości, trudno wyobrazić sobie wprowadzenie do ustawy podstawy do rozwiązania fundacji rodzinnej przez sąd bez doprecyzowania katalogu z art. 5 ustawy o fundacji rodzinnej albo co najmniej okresu dostosowawczego ramy prowadzonej działalności

gospodarczej do zakresu wskazanego w tym artykule. Jeśli ustawodawca ostatecznie zdecyduje się na wprowadzenie do ustawy uprawnienia sądu do obligatoryjnego rozwiązania fundacji rodzinnej w omawianym przypadku, uzasadnione wydaje się wprowadzenie szczegółowej procedury, na podstawie której sąd, zanim zdecyduje o definitywnym rozwiązaniu fundacji rodzinnej, uprzednio zobowiąże fundację rodzinną do dostosowania swojej działalności do wymogów ustawowych, w tym do wygaszenia działalności gospodarczej spoza katalogu z art. 5 ustawy o fundacji rodzinnej w wyznaczonym terminie.

 KRZYSZTOF ROŻKO I WSPÓLNICY
KANCELARIA PRAWNA

**Krzysztof
Rożko**

Krzysztof Rożko i Wspólnicy
Kancelaria Prawna

**Nikola
Jadwiszczak-Niedbałka**

Krzysztof Rożko i Wspólnicy
Kancelaria Prawna

